

'Help! Knolcyperus op de Floriade'

Een wereldtuinbouwtentoonstelling als podium voor woekeronkruid

Zoals inmiddels ongetwijfeld bekend, is op het Floriadeterrein in Venlo op diverse locaties knolcyperus gevonden. Boomkweker Henk den Mulder, op de Floriade aanwezig met een eigen paviljoen en inmiddels direct betrokkene, doet zijn verhaal.

Auteur: Henk den Mulder

Knolcyperus, een woekeronkruid waarvoor in Nederland een wettelijk regime geldt. Met teeltverboden en bestrijdingsplicht wordt geprobeerd de besmetting onder controle te krijgen. Besmette percelen mogen niet worden beteeld en besmette planten moeten worden vernietigd. Het miskennen van een teeltverbod kan een boete tot €19.000 opleveren.

Even terug in de tijd. Reeds op 3 februari 2006 bericht het vakblad De Boomkwekerij over knolcyperus op het Floriadeterrein in Venlo. De Plantenziektkundige Dienst en Naktuinbouw zijn op de hoogte van de besmetting, maar kunnen geen details geven. De Nederlandse Bond van Boomkwekers laat weten de kwestie op 10 februari 2006 in de Nederlandse Tuinbouw Raad aan de orde te stellen. Ook zal de boomkwekersbond de kwestie aan de orde stellen bij de Floriade-organisatie.

In de notulen van de commissie

Teeltaangelegenheden van het Productschap Akkerbouw wordt op 4 februari 2009 melding gemaakt van signalen over de mogelijke ver-

spreiding van knolcyperus op het Floriadeterrein. Afsproken wordt de Floriade-organisatie via de Raad voor de Tuinbouw te informeren. Tijdens de vergadering van 21 februari 2012 van diezelfde commissie wordt door de afgevaardigde van de Limburgse Land- en Tuinbouw Bond (LLTB) melding gemaakt van knolcyperusvondsten op het Floriadeterrein. Opgemerkt wordt dat de teeltverboden zijn opgeheven, omdat het terrein aan de landbouw is onttrokken. Voorts melden de notulen dat het Productschap de Floriade zal benaderen.

Navraag bij het Productschap Akkerbouw leerde mij dat het schap in 2006 een viertal knolcyperus-besmetverklaringen ophief, omdat met de Floriade de gronden aan de landbouw onttrokken zouden worden. Dit is ook de reden dat in 2009 en 2012 geen maatregelen werden opgelegd, nadat bleek dat de besmettingen zich over de Floriade hadden verspreid. Dat het schap in november 2012 alsnog een besmetverklaring op een inzending van de Floriade legde, had te maken met het voortgeschreden inzicht dat inzendingen na afloop van de Floriade ontman-

naar huis halen. Het schap was tot dan toe onterecht van mening dat alle plantmateriaal na afloop van de Floriade vernietigd zou worden. Zoals reeds aangegeven hadden en hebben zowel het Productschap als de Raad voor de Tuinbouw kennis van de besmetting. De Raad voor de Tuinbouw organiseert samen met de regio de Floriade. De volgende organisaties kennen een afvaardiging in Schap of Raad: de Rijksoverheid, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de Nederlandse Algemene Keuringsdienst, de Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Tuinbouwgewassen, de Bloembollenkeuringsdienst, Koninklijke Algemeene Vereniging van Bloembolgewassen, het Productschap voor de Akkerbouw, het Productschap voor de Tuinbouw, LTO, ZLTO, LLTB, Plantum, Groei en Bloei, VBN, VGB, Anthos, VHG, DPA, NFO, VBW en Frugi Venta. Gevoeglijk mag dus worden gesteld dat het gehele bestuurlijke netwerk van de Nederlandse tuinbouw over de knolcyperusbesmetting op het Floriadeterrein was geïnformeerd. Omdat het verboden is grond van besmet verklaarde percelen te verplaatsen, was grondwerk voor de Floriade op die plek-

ken onmogelijk. Dit werd opgelost door de besmetverklaringen met knolcyperus ongedaan te maken, onder het voorwendsel dat de gronden aan de tuinbouw werden onttrokken. Het Productschap hief de besmetverklaringen op en adviseerde de besmettingen af te graven en te begraven. Het afgraven en begraven is een deugdelijke fytosanitaire actie om een besmettingshaard te elimineren. Zonder professionele begeleiding en controle is een dergelijke missie echter gedoemd te mislukken, zoals jammerlijk is gebleken.

Onbegrijpelijk dat het Productschap Akkerbouw onder toezien oog van de verzamelde Nederlandse tuinbouwbestuurders zo lichtzinnig een knolcyperusbesmetting wegpoetste, om diezelfde tuinbouwbestuurders te plezieren door een wereldtuinbouwtenoonstelling op besmette percelen toe te staan. Dat de bestuurders van Schap en Raad alsmede de Floriadeleiding ook niet adequaat reageren als nadien diverse malen melding wordt gemaakt van knolcyperusbesmettingen op het Floriadeterrein, is onverteerbaar. Hier vertoont corporatistisch agrarisch Nederland toch echt kenmerken van een vriendenrepubliek.

Nadat ik op het einde van de Floriade vernam over de knolcyperusbesmetting bij een van mijn collega-inzenders – de Vereniging Wilde Weelde – stelde de Floriadeleiding mij gerust met de mededeling dat nergens anders dan op die ene locatie het woekeronkruid was aangetroffen. Achteraf moet ik constateren dat ik hier op

het verkeerde been werd gezet. Elders was het onkruid niet aangetroffen omdat er simpelweg niet was gekeken. Toen mij in december 2012 duidelijk werd dat de besmetting zich over het terrein had verspreid, was het de Floriadeleiding die – weer met intellectuele valsheid – mij verwees naar die ene besmetverklaring die het Productschap op de inzending van mijn collega had gelegd. Alsof de hele Floriade was geïnspecteerd en vrij was bevonden. Navraag bij het Productschap leerde dat het Productschap, op uitnodiging van mijn collega, enkel zijn inzending en directe omgeving had geïnspecteerd, hetgeen al voldoende was voor knolcyperusvondsten op zeven locaties. Toen ik de Floriadeleiding op de onjuistheid van haar stelling wees, was de reactie, kort weergegeven: 'Niet zeuren, opzouten en als je niet vlot bent, ruimen wij jouw inzending, op jouw kosten.' Hier lijkt onbehoorlijk gedrag voort te komen uit onbehoorlijk bestuur.

De waarschuwing die het Productschap voor de Akkerbouw op 27 december 2012 laat uitgaan – om te wijzen op het verslepen van knolcyperus vanaf het Floriadeterrein, nadat zo goed als alle inzendingen huiswaarts zijn gekeerd en er inmiddels behoorlijke onrust onder de inzenders is ontstaan – is dan ook als mosterd na de maaltijd. Dat de bestuurlijke top van de tuinbouw in Nederland met deze wereldtuinbouwtenoonstelling het probleem onkruid knolcyperus een podium gaf om over de wereld uit te zwermen, is ongehoord. Dat deze bestuurders en Floriadeleiding dit podium slodderbestuurlijk

tot op het laatst in stand hielden, is verwijtbaar en berokkent de Nederlandse tuinbouw grote schade. Volgend jaar verdwijnen bijna alle door de overheid aangestuurde landbouwcorporaties, waaronder de Productschappen. Nog een jaar voor de land- en tuinbouworganisaties om zich weer op te stellen als belangenbehartigers en zich – net als de overheid – te ontdoen van het corporatisme.

Het plantsoen van Henk den Mulder.

Boomkweker Henk den Mulder laat bij navraag weten dat hij nog steeds in afwachting is van een reactie. Den Mulder: 'Ik heb de Floriadeleiding uitgenodigd om de hele gang van zaken met ze te bespreken. Sindsdien blijft het stil.'